

Voortgangs- rapportage Wijk aan Zet.

**Doorontwikkeling van het
bestuursmodel en de
Coolsingel aan zet**

Versie 1.0 / januari 2022

Gemeente
Rotterdam

Een nieuwe wijkdemocratie.

In Rotterdam krijgt elke wijk een eigen wijkraad. In elk van de in totaal 39 wijkraden beslissen Rotterdammers mee over hun wijk. Dat is de kern van Wijk aan Zet, de nieuwe wijkdemocratie die de gemeenteraad in juni 2021 vaststelde.

Wijk aan Zet is meer dan een nieuw bestuursstelsel voor de stad. Het is ook een manier van werken die de mening, gevoelens en ideeën van de bewoners voluit benut. De behoefte van de Rotterdammer staat centraal en de gemeente is in elke wijk zichtbaar en benaderbaar aanwezig. Samen - gemeente en bewoners - willen we ervoor zorgen dat iedereen die mee wil doen ook daadwerkelijk mee kán doen.

Eind oktober 2021 stelde uw gemeenteraad de regelgeving vast voor Wijk aan Zet. In september dat jaar deelden wij het implementatieplan met uw raad (21bb11517). In dit plan staat alles wat we moeten om Wijk aan Zet te laten starten. Dat gebeurt in maart 2022, met de verkiezingen van de wijkraden. In deze rapportage informeren wij u over de stand van zaken en geven we aan wat er tot maart 2022 verder nodig is.

Natuurlijk is de nieuwe wijkdemocratie niet in maart 2022 meteen klaar. We volgen hoe de nieuwe manier van werken straks gaat. Wij vragen het volgende college dit te doen in dialoog met wijkraden, wijknetwerken en medewerkers. Daarbij hoort ook een gedegen evaluatie. En natuurlijk een open houding voor signalen vanuit Stemmen in de Stad. Wijk aan Zet is ook: leren van elkaar.

In deze rapportage geven wij aan wat de stand van zaken is op de weg naar maart 2022. Dat doen we per thema. Elk thema komt voort uit de uitwerkingsopdrachten. Ook laten we de onderlinge samenhang tussen de thema's zien. Als laatste geven we per uitwerkingsopdracht aan wat er nog moet gebeuren voor maart 2022. Er zijn vier thema's:

- i. Wat is nodig voor Wijk aan Zet: de randvoorwaarden
- ii. De wijkraad
- iii. Betrokken (participatieve) overheid
- iv. Sterk werk in de wijk

i. Wat is nodig voor Wijk aan Zet: de randvoorwaarden.

Wijk aan Zet is nieuw. Daarom hebben we in ieder geval de volgende drie randvoorwaarden nodig:

- Een helder verhaal over de wijkraad
- Werving en begeleiding van kandidaten
- Geld en zeggenschap voor de wijken

Voor het slagen van Wijk aan Zet is het belangrijk om uit te leggen wat een wijkraad is, hoe bewoners zich kandidaat kunnen stellen en wat een lid van de wijkraad kan gaan doen.

Hiervoor is een campagne ontwikkeld (zie uitwerkingsopdracht Communicatie).

Natuurlijk zijn er kandidaten nodig: betrokken, enthousiaste Rotterdammers met hart voor hun wijk. Bewoners die samen met de andere wijkraadsleden goede ideeën in praktijk willen brengen en die opkomen voor de belangen van hun wijk (zie uitwerkingsopdracht Kandidaatstelling).

Zijn de wijkraadsleden in maart eenmaal gekozen, dan helpen we hen op weg. Een praktisch opgezet inwerkprogramma helpt de wijkraadsleden vertrouwd te maken met hun rol, de werking van de gemeente en de plaats van de wijkraad daarin. Ook krijgen ze inzicht met wie ze te maken krijgen binnen en zo nodig buiten de wijk. Het inwerkprogramma is de derde uitwerkingsopdracht.

Meer zeggenschap en meebeslissen over de wijk kan niet zonder geld. Over de besteding daarvan hebben de wijkraad, de wijkbewoners en andere partners in het wijknetwerk een vorm van zeggenschap. Hoe dat precies in elkaar zit is de vraag die centraal staat in de uitwerkingsopdracht Participatieve budgetten.

1. Communicatie: stadsbrede campagne

In november 2021 startte de campagne die Rotterdammers laat kennismaken met de wijkraden, de wijkraadsverkiezingen en de mogelijkheid zich verkiesbaar te stellen. De eerste resultaten waren positief! Half november was de webpagina Rotterdam.nl/wijkraden al ruim 5.600 keer bekeken. Tot en met begin januari is de webpagina 15.321 keer bekeken.

De campagne kent een variatie aan middelen: naast de webpagina zijn dat flyers, radiospots, digitale schermen in de stad, online-advertenties, berichten in social media en artikelen in de Stadskrant. We hebben zelf in een aantal bijeenkomsten de huidige bestuurscommissies en belangrijke partners in de stad geïnformeerd. De communicatie gaat vanaf februari 2022 ook over de kandidaten, Mijn Rotterdam en het indienen van bewonersinitiatieven.

Het resultaat

Rotterdammers zijn geïnformeerd over de komst en betekenis van de wijkraden, en over de manier waarop bewoners zich kandidaat kunnen stellen.

Resultaten tot nu toe

- Rotterdam.nl/wijkraden: bezoekers 15.231.
- Iedere week een social post via de gemeentelijke kanalen zoals LinkedIn, Twitter, Facebook en Instagram én de kanalen van de 14 gebieden
- De ingekochte advertenties zijn via Facebook/Instagram en via display advertising gezamenlijk 7.960.222 keer vertoond. Hiermee zijn 1.461.521 unieke personen bereikt.
- Radiocommercials op RTV Rijnmond en FunX, 2 rondes in week 48/49 en week 01/02 (6 á 7 spots per dag).
- Driehoeksborden in de buitenruimte, 2 rondes in week 45/46 (210 borden) en week 50/51 (310 borden).
- Digitale schermen in 14 publiekslocaties (stadswinkels, vraagwijzer) in week 50 t/m 2.
- De online uitlegvideo is getoond en geadverteerd op Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, YouTube en Rotterdam.nl en heeft 854.000 personen bereikt.
- Advertentie huis-aan-huis kranten (3 x 4 titels) in week 44/45.
- Spread Stadskrant op 28 december en artikelen in de Stadskrant.
- Inzet promoteams 20 keer in verschillende gebieden.
- Flyers 30.000 exemplaren op locaties in wijken neergelegd en uitgedeeld via de promoteams.
- (Online) bijeenkomsten (8x) via MS Teams (6x), Instagram (1x) en Facebook (1x).
- Geïnteresseerden per mail: 299.

Wat er nog meer komt

Vanaf februari krijgen kandidaten hulp bij hun eigen campagne. Er staat materiaal voor hen klaar. Het digitaal platform MijnRotterdam.nl presenteert de kandidaten en er komen online-informatiebijeenkomsten. Vanaf maart communiceren we over hoe de Rotterdammer kan stemmen.

2. Kandidaatstelling verkiezingen

De campagne brengt zoveel mogelijk Rotterdammers op de hoogte hoe ze zich verkiesbaar kunnen stellen. Hierbij treden we onafhankelijk op; we benaderen geen specifieke Rotterdammers. De campagne is zichtbaar op diverse plekken in de stad en in social media. In de wijken informeren onze medewerkers bewoners en professionele netwerken over Wijk aan Zet.

Stichtingen, verenigingen en welzijnspartijen zijn de ogen en oren van de wijk. Daarom hebben we hen tijdens aparte bijeenkomsten geïnformeerd over Wijk aan Zet. We vragen hun nadrukkelijk om hun leden en andere contacten te laten zien hoe zij zich verkiesbaar kunnen stellen. Datzelfde hebben we aan de huidige bestuurscommissies gevraagd. Rotterdammers kunnen al vanaf hun 16e lid zijn van de wijkraad. Daarom hebben alle 16-jarigen een brief van burgemeester gekregen met de oproep zich kandidaat te stellen. Die oproep doet de burgemeester ook in een filmpje dat te zien is op sociale media.

Het resultaat

Begin januari 2022 hebben ruim 330 Rotterdammers, verdeeld over alle wijken, gezegd interesse te hebben in het wijkraadslidmaatschap. Vanaf eind december zijn er meerdere digitale inloopbijeenkomsten geweest met als doel Rotterdammers te enthousiasmeren en te informeren over de kandidaatstelling. Van maandag 3 tot en met 17 januari konden bewoners zich op 14 locaties in de stad kandidaatstellen en de hiervoor benodigde formulieren inleveren.

Resultaten tot nu toe

- Formulier kandidaatstelling: 1.021 keer gedownload.
- Brief namens burgemeester Aboutaleb aan 12.000 16- en 17-jarigen.
- Filmpje oproep burgemeester Aboutaleb aan 16- en 17-jarigen: 25.500 keer bekeken.
- Acht digitale vragenuurtjes, gemiddeld tussen de 20 en 40 deelnemers.
- Twee digitale bijeenkomsten over Wijk aan Zet leden huidige bestuurscommissies.
- Digitale informatiebijeenkomst voor partners in de wijk.

Wat er nog meer komt

Vanaf 9 februari zijn de kandidaten met een foto en tekst zichtbaar op Mijn Rotterdam en www.rotterdam.nl/wijkaanzet. Zij kunnen dan campagnevoeren en wij stellen hiervoor middelen beschikbaar.

3. Inwerkprogramma

We werken aan een inwerkprogramma voor de wijkraadsleden dat gedurende de gehele bestuursperiode loopt. Vooral de eerste module, van een half jaar, is intensief. Later komen er van tijd tot tijd herhalingen en besprekingen. We pakken dit degelijk aan, omdat Wijk aan Zet

nieuw is, en omdat we het waardevol vinden dat de wijkraadsleden hun werk goed kunnen doen.

De basismodule bestaat uit vier onderdelen:

1. Elkaar leren kennen: teambuilding, ontwikkelen gezamenlijke visie en ambitie
2. De wijk leren kennen: netwerkpartners, wijkindeling en demografie, ervaringen vorige vertegenwoordigers
3. De eigen rol leren kennen: kennismaking met de gemeentelijke organisatie en de rol van de wijkraad
4. Eigen vaardigheden trainen: verbetering persoonlijke competenties, leren over onderwerpen als lobbyen, gespreksvaardigheden en participatie

Bij de ontwikkeling van het inwerkprogramma hebben we ons licht opgestoken bij een reeks deskundigen. Dit hebben we gedaan bij huidige wijkvertegenwoordigers en sleutelfiguren in de wijken, actieve bewoners, externe experts als Stichting Lokaal en Platform31 en diverse overheidsorganisaties. Verder ontwikkelen we voor de wijkraadsleden een informatiepakket. Ook krijgen zij een persoonlijk aanbod van training, e-learnings en cursussen om zichzelf verder te ontwikkelen als wijkvertegenwoordiger.

Het resultaat

Een meerjarig inwerkprogramma voor de nieuwe vertegenwoordigers van de wijken. Het programma helpt hen om hun rol als wijkraadslid goed te vervullen.

Resultaten tot nu toe

- Concept leerlijn inwerkprogramma gereed.
- Partners betrokken bij invulling inwerkprogramma:
 - Externe experts op het gebied van democratisering zoals Stichting Lokaal & Platform31;
 - huidige vertegenwoordigers (gebiedscommissie & wijkraad);
 - actieve bewoners (initiatiefnemers of bewoners die in contact staan met huidige vertegenwoordigers);
 - onderzoekers van de Erasmus Universiteit betrokken bij de evaluatie van het bestel;
 - vertegenwoordigers overheidsorganisaties zoals anderen gemeenten en ministerie BZK voor benchmarking;
 - en stakeholders uit de wijk die veel in contact komen of stonden met vertegenwoordigers (zoals politie of woningcorporaties).

Wat er nog meer komt

De vier onderdelen van de basismodule krijgen steeds concreter vorm. We zetten activiteiten, trainingen en bijeenkomsten op zodat vanaf maart het inwerkprogramma uitgevoerd kan worden. We werken het persoonlijk ontwikkeltraject verder uit. Hiervoor inventariseren we het aanbod. Het informatiepakket krijgt meer inhoud en een toegankelijk format.

4. Participatieve middelen: mensen en budget

Om ideeën die ontstaan in de wijken ook uit te voeren is inzicht nodig in de middelen waarmee dat kan. Daarvoor kijken we naar de hele gemeentelijke begroting (alle beleidsvelden). We

brengen in beeld op welke middelen/activiteiten (zowel door menskracht als budgetten) dit kan gebeuren, dat noemen we participatiepotentieel. Op deze middelen kan de wijk participeren of gaan we dit mogelijk maken. Voor de participatie met de wijk hanteren we vijf categorieën (participatiecirkel).

Momenteel hebben we de participatieve middelen ingedeeld in vijf categorieën. De volgende stap is hoe we daar waar mogelijk binnen een categorie het beter kunnen doen of een stap kunnen maken naar een aanvullende categorie. Een voorbeeld van hoe dit vanaf 2022 wordt gerealiseerd voor een aantal middelen op het beleidsveld Buitenruimte is het programma Maatwerk. In dit nieuwe programma worden een aantal middelen die voorheen los van elkaar stonden gebundeld om zo nog slagvaardiger te zijn in de wijk. Binnen dit programma zijn vervolgens ook alle vormen van participatie in de cirkel mogelijk. Het programma Maatwerk kan worden gekoppeld aan de wijkakkoorden en wijkplannen. Ook gedurende het jaar is er flexibele ruimte om snel op bijvoorbeeld wensen en klachten vanuit de wijken in te kunnen springen: of dit om extra fietsnietjes, kleine verkeersmaatregelen of hulp van een tuincoach gaat maakt dan dus niet uit omdat die flexibiliteit is gerealiseerd binnen één programma. Ook zijn er middelen waar er op dit moment nog geen invloed op georganiseerd is, maar waar dit in de toekomst wel mogelijk is. Een voorbeeld: we onderzoeken of bij bepaalde culturele subsidies die door de gemeente worden verstrekt ook meer inspraak voor de wijk op bijvoorbeeld programmering kan worden georganiseerd door randvoorwaarden daarover aan de subsidie-ontvangende partijen mee te geven. Dit allemaal met als doel de invloed en participatie op middelen daar waar mogelijk vergroten.

Het resultaat

Een helder overzicht van de mate van zeggenschap en mogelijkheden voor participatie op alle typen middelen (budgetten, inzet en capaciteit). Daarbij gaat het zoals gezegd om waar de middelen op dat moment staan ten opzichte van de participatiecirkel, maar ook om wat er nodig is om de invloed en zeggenschap van de wijken te vergroten en hoe dat te realiseren.

Wat er nog meer komt

De indeling van de middelen wordt afgemaakt en voor de kansrijke middelen om zeggenschap en invloed te vergroten gaan we bepalen hoe we dat gaan doen. Daarbij gaan we ook in enkele wijken al aan de slag met participatief begroten en samen met de wijk experimenteren. De werkwijze rond de wijkakkoorden en wijkplannen waar het middelen betreft wordt verder uitgewerkt. Anders dan met voorheen wijkactieplannen zullen de wijkakkoorden en wijkplannen vooraf van de benodigde middelen en capaciteit worden voorzien (zowel regulier als aanvullend). Ook wordt de methode van monitoring op wijkbudgetten (financieel) & wijkakkoorden (op doelen en resultaten) verder uitgewerkt. Tot slot kijken we ook breder in Nederland wat we kunnen leren van andere gemeenten op gebied van participatieve middelen.

ii. De Wijkraad.

Elke overheidsbeslissing heeft een basis in wet- en regelgeving. Dat geldt ook voor de instelling van 39 wijkraden in onze stad, met de bijbehorende verkiezingen. Hiervoor is een aangepaste juridische grondslag nodig. Daarover gaat de uitwerkingsopdracht Verordeningen en kiesreglement.

De komst van wijkraden vraagt ook om een andere manier van werken van onze organisatie. Bestaande werkprocessen worden aangepast en soms zijn nieuwe werkprocessen nodig. De uitwerking hiervan geven we vorm in de uitwerkingsopdracht Werkprocessen.

Verder krijgen de wijkraden ondersteuning. Soms gebeurt dat door praktische middelen. Dat regelen we in de uitwerkingsopdracht Bedrijfsvoering. Wijkraden krijgen ook een eigen adviseur en sparringpartner, en hulp bij facilitaire zaken, zie uitwerkingsopdracht Professionele ondersteuning.

5. Verordeningen en kiesreglement

De regelgeving voor Wijk aan Zet werd op 21 oktober 2021 definitief. Dat gebeurde met de vaststelling door uw raad van twee verordeningen - Verordening op de wijkraden 2022 en Verordening geldelijke voorzieningen wijkraden 2022 - en het Kiesreglement 2022. Op 30 november en 17 december 2021 zijn er sessies geweest waarin de raadscommissies uitleg kregen over het nieuwe bestuursmodel, de beide verordeningen en het kiesreglement.

Het resultaat

Een heldere juridische verankering van de inrichting van het bestuursstelsel Wijk aan Zet.

Resultaten tot nu toe

- Regelgeving Wijk aan Zet vastgesteld.
- Kiesreglement vastgesteld.
- Gedragscode wijkraadsleden 2022 ter besluitvorming.
- Onderzoeksprotocol integriteit wijkraadsleden 2022 ter besluitvorming.

Wat er nog meer komt

Er komt een gedragscode voor wijkraadsleden en een protocol voor een onderzoek naar de integriteit van wijkraadsleden. In januari 2022 volgen hiervoor voorstellen aan de gemeenteraad voor besluitvorming.

6. Werkprocessen

Met de nieuwe wijkdemocratie ontstaan er voor de gemeentelijke organisatie nieuwe taken en verantwoordelijkheden. Ook verandert de samenwerking tussen de gemeentelijke organisatie en de wijkraden en hun leden. In het werkprocessenhandboek nemen we beschrijvingen op van de taken en rollen van de wijkraadsleden. Waar mogelijk schrijven we de nodige processtappen helemaal uit. Door zo te werken ontstaat er één werkwijze in alle wijken. Stroomschema's zorgen voor extra duidelijkheid. Het handboek met werkprocessen is een onderdeel van het inwerkprogramma van de wijkraadsleden.

Het resultaat

Duidelijke beschrijving van de rollen en verantwoordelijkheden voor de wijkraden en hun leden, en voor de gemeentelijke organisatie. Zo komt er een eenduidige manier van werken voor alle wijken in de hele stad.

Resultaten tot nu toe

- Er zijn 23 nieuwe of gewijzigde werkprocessen in kaart gebracht.

Wat er nog meer komt

Aanvullingen op en verfijning van het handboek werkprocessen. In maart is het definitieve handboek voor iedereen beschikbaar.

7. Bedrijfsvoering

Vanaf maart is een aantal Rotterdammers wijkraadslid. Een mijlpaal! Natuurlijk maken we het alle gekozen wijkraadsleden makkelijk om hun werk te kunnen doen. Binnen de uitwerkingsopdracht bedrijfsvoering regelen we hiervoor alles wat daarvoor nodig is. Dat moet zorgen voor een vliegende start in maart, en voor een blijvend prettige werkwijze daarna. Voor alle wijkraadsleden liggen de iPads al klaar, voorzien van de nodige programma's. De 4G-simkaart zorgt ervoor dat wijkraadsleden overal in de wijk kunnen werken. Er komen sessies met uitleg over het gebruik van de iPad.

Verder krijgt elke wijkraad een eigen e-mailadres. In maart ligt er een proces klaar voor als een wijkraad ons college ongevraagd wil adviseren. De regeling voor de vergoedingen van wijkraadsleden is in concept gereed. Verder is er vanaf maart één telefoonnummer en één mailadres waar de wijkraadsleden alle vragen over de bedrijfsvoering kunnen stellen.

Het resultaat

Alle praktische zaken en processen zijn geregeld, zodat we de wijkraadsleden goed kunnen helpen bij het doen van hun werk.

Resultaten tot nu toe

- iPads voor wijkraadsleden liggen klaar, inclusief 4G.
- Regeling voor vergoedingen van wijkraadsleden in concept gereed.

Wat er nog meer komt

Sommige werkprocessen staan nog in de steigers; die zijn in maart afgerond. Er komen na maart sessies voor de wijkraadsleden, waar zij vragen kunnen stellen over de bedrijfsvoering.

8. Professionele ondersteuning wijkraden

Wijkondersteuners en wijkraadscoördinatoren helpen meteen vanaf maart de wijkraden bij hun taken. De wijkondersteuner helpt bij praktische zaken en de wijkraadscoördinator is er voor onafhankelijke coaching en advies.

De wijkondersteuner kennen we al in het huidige bestuursmodel. De wijkraadscoördinator is een nieuwe functie. In december en januari waren er sollicitatierondes. Inmiddels zijn 12 van de 15 fte wijkcoördinatoren ingevuld en de laatste wervingsronde eindigde 10 januari. Hiermee is er voor alle 39 wijkraden voorzien in de onafhankelijke ondersteuning. Na benoeming volgen ze allemaal een opleiding. Die zetten we in eigen beheer op. Daarbij maken we gebruik van de kennis die medewerkers in het huidige bestuursmodel hebben opgedaan, onder wie secretarissen van de gebiedscommissies.

Het resultaat

Professionele ondersteuning voor de wijkraden door zowel praktische facilitaire zaken als onafhankelijk advies en coaching.

Resultaten tot nu toe

- Twaalf wijkraadscoördinatoren zijn geselecteerd.
- Werving laatste vacatures loopt.

Wat er nog meer komt

De wijkraadscoördinatoren staan klaar zodra de verkiezingen plaatsvinden. Dat moet ook, want zij krijgen een belangrijke rol in het inwerken van de wijkraadsleden. Na werving en plaatsing van de wijkraadscoördinatoren start hun opleiding. Daarin is de nodige aandacht voor de verhouding tussen wijkraadcoördinator, wijkraadslid, wijkmanager en clusters.

iii. Betrokken (participatieve) overheid.

Meepraten over de wijk is mooi, maar bewoners krijgen ook zeggenschap. Dat betekent dat ze – binnen zekere kaders - zelf beslissingen kunnen nemen over hun wijk. Dat gaat om specifieke onderwerpen die in de wijk spelen: een speelpark voor kinderen, het veiliger maken van een voetgangersoversteekplaats, steun voor een buurtactiviteit, en zo veel meer. Het gaat óók over de gevolgen in de wijk van grote stedelijke projecten, zoals klimaatadaptaties en energietransitie. In het wijkakkoord spreken we af hoe we de zeggenschap over deze gevolgen regelen. Ook maken we samen met de wijknetwerken en de wijkraad een wijkplan (zie uitwerkingsopdracht Wijkakkoord).

Waar nu nog de gebiedscommissies beslissen over steun aan bewonersinitiatieven, krijgen in Wijk aan Zet wijkbewoners zelf zeggenschap over de bewonersinitiatieven. We maken het voor wijkbewoners makkelijk om een initiatief in te dienen en om over ingediende initiatieven te stemmen. De uitwerking past in de uitwerkingsopdracht Bewonersinitiatieven.

Voor het indienen van een bewonersinitiatief vervult het digitaal platform MijnRotterdam een belangrijke rol. Het indienen zelf gaat makkelijk en snel. Bovendien kunnen bewoners via MijnRotterdam meedenken en meebeslissen over de wijk, zie uitwerkingsopdracht Digitaal participatieplatform Mijn Rotterdam).

9. Wijkakkoord

Het wijkakkoord vormt de basis van de samenwerking in de wijk. Een wijkakkoord geldt vier jaar en bestaat uit een wijkplan met opgaven uit de wijk op basis van participatie en een aantal

afspraken. Deze afspraken gaan over de manier waarop de wijk kan participeren en betrokken is bij stedelijke opgaven die in de wijk spelen. In het wijkplan staat de visie op de wijk en de opgaven in de wijk. Er hoort een jaaractieplan bij dat elk jaar wordt bijgesteld. Zo blijft het steeds actueel.

Om een nieuw wijkakkoord en wijkplan mogelijk te maken, hebben we de huidige commissies gevraagd een overdrachtsdocument te maken. Verder hebben we de hoofdlijnen gereed van een koersdocument en praktische informatie, zoals de procesplanning. Daarmee kunnen de wijkraden, wijknetwerken en ambtenaren straks gezamenlijk aan de slag. Als uitwerking van artikel 23 van de verordening hebben we ook op een rij gezet de stedelijke opgaven waarop de bevoegdheden van de wijkraden niet van toepassing zijn.

Het resultaat

Een helder format en duidelijke werkwijze waarmee wijkraadsleden samen met de wijkmanagers, vertegenwoordigers van de clusters en het wijknetwerk komen tot een wijkakkoord.

Resultaten tot nu toe

- Uitvraag aan huidige bestuurscommissies voor overdrachtsdocument t.b.v. het wijkakkoord.
- Koersdocument, inclusief procesplanning wijkakkoord gereed.
- Conceptlijst stedelijke opgaven artikel 23.

Wat er nog meer komt

De komende maanden ontwikkelen we samen met de gebiedsorganisaties en de clusters een Rotterdamse standaard voor wijkgericht werken waarmee betrokken aan en met het wijkakkoord kunnen werken. Dit doen we aan de hand van de praktijk gecombineerd met de intenties van Wijk aan Zet. Met deze standaard bouwen we voort op de huidige systematiek van wijkagenda, wijkactieplan en monitoring. De Rotterdamse standaard maakt het enerzijds mogelijk om binnen heel Rotterdam op een eenduidige manier te werken, en anderzijds ruimte te laten voor de unieke kenmerken en identiteiten van de betrokken wijk. We stellen onze medewerkers in staat om het proces te starten voor het opstellen van een wijkakkoord en de wijkraadsleden hierin mee te nemen en passend te positioneren.

10. Digitaal participatie platform Mijn Rotterdam

Mijn Rotterdam wordt een belangrijk platform voor de wijkbewoners. In de afgelopen maanden hebben bewoners van Crooswijk, Hillegersberg-Schiebroek, Katendrecht-Wilhelminapier en het Lage Land, Prinsenland en 's Gravenland ervaringen met Mijn Rotterdam opgedaan. In november 2021 kwamen hier Carnisse en Ommoord bij. Ook zijn er in Prins Alexander en Crooswijk de eerste testen met bewonersinitiatieven uitgevoerd. Doel van dit oefenen is het testen van de functionaliteit van het digitale platform. Ook houden we van tijd tot tijd gebruikerstesten. Zo werken we doorlopend aan de gebruiksvriendelijkheid het optimaliseren van de processen van de diverse modules. Samen met Young010, de Brede Raad en andere bewonersorganisaties oefent een gevarieerde groep Rotterdammers met Mijn Rotterdam. Hun bevindingen leiden ook tot concrete verbeteringen.

Vanaf februari zal er een zo groot mogelijke groep ambtenaren getraind worden, met als doel om vanaf maart Mijn Rotterdam te vullen met projecten.

Op 9 februari gaan de wijkpagina's live waarop de kandidaat wijkraadsleden zich kunnen presenteren en vanaf half maart kunnen bewonersinitiatieven op de website worden ingediend. Medio april zal ook de nieuwe Rotterdamse kinderburgemeester een plek krijgen op Mijn Rotterdam en ook hiervoor zal stadsbrede communicatie worden ingezet. In het najaar volgt dan de communicatie rond het initiatievenloket en de wijkakkoorden. We zien nu al dat bewoners en ambtenaren Mijn Rotterdam zien als een verrijking van de betrokkenheid bij de wijk.

Het resultaat

Mijn Rotterdam is de digitale ontmoetingsplek waar bewoners kunnen meedoen, meepraten en meebeslissen over hun wijk en directe leefomgeving.

Resultaten tot nu toe

- Er zijn 559 accounts aangemaakt op Mijn Rotterdam. Hiervan 428 door bewoners (318 met DigiD en 110 met een e-mailadres) en 131 door ambtenaren.
- Er zijn in de afgelopen maanden 28 projecten aangemaakt, waarop er op dit moment nog op 7 gereageerd kan worden.
- De populairste groepen zijn:
 - Toekomst van het Prinsenpark (Lage Land, Prinsenland en 's Gravenland).
 - Oude Plantage (Kralingen-Crooswijk).
 - Wijkvisie Carnisse wonen (Carnisse-Zuiderpark).

Wat er nog meer komt

De module voor het digitaal stemmen over bewonersinitiatieven is gereed voor de eerste stemronde in 2022.

Een e-learning voor gemeentelijke medewerkers start in februari. Het doel daarvan is dat zij via Mijn Rotterdam bewoners kunnen betrekken bij hun werkzaamheden in de wijk. Voor uw gemeenteraad komt er een sessie met uitleg over de mogelijkheden die Mijn Rotterdam biedt om de wijken op een laagdrempelige manier mee te laten denken, mee te laten doen en mee laten beslissen. Voor het najaar staan de modules voor het Initiatievenloket en de Wijkakkoorden gepland.

11. Proces bewonersinitiatieven en subsidies

Elk jaar is er budget beschikbaar voor een breed palet aan bewonersinitiatieven. Voorbeelden zijn er te over, zoals meer groen in de wijk, een cultureel wijkfestival of huiswerkbegeleiding. Jaarlijks maken we met subsidies ongeveer 2.000 initiatieven mogelijk.

Met Wijk aan Zet verandert de zeggenschap over toekenning van subsidies voor bewonersinitiatieven. Bewoners kunnen vanaf maart via het digitaal participatie platform Mijn Rotterdam initiatieven indienen. Ook kunnen de wijkbewoners stemmen op initiatieven en is er informatie over wat er verder met de initiatieven gebeurt. In het proces maken we onderscheid tussen kleine en grote initiatieven. Er is in geregeld hoe stemrondes plaatsvinden en hoeveel geld er maximaal naar een initiatief kan gaan. Praatplaten geven inzicht in nieuwe processen met een duidelijke beschrijving van rollen en taken.

Bewoners krijgen informatie over de veranderingen in de subsidieregeling. Dat gebeurt on- en offline. Rotterdammers kunnen met hun vragen terecht bij wijknetwerkers, in wijkhubs en bij Opzoomer Mee.

Het resultaat

Bewoners weten hoe zij kunnen stemmen en initiatieven kunnen indienen. Er is een nieuwe subsidieregeling Bewonersinitiatieven, inclusief een duidelijke procesbeschrijving.

Resultaten tot nu toe

- In Rozenburg, Pernis en Hoek van Holland hebben bewoners al geoefend met de nieuwe werkwijze voor bewonersinitiatieven. De ervaring leert dat daar bewonersinitiatieven meer zijn gaan leven.
- In januari nieuwe subsidieregeling bewonersinitiatieven 2022 vastgesteld.
- Uitgewerkte processen gereed indienen bewonersinitiatieven en stemmen op bewonersinitiatieven.

Wat er nog meer komt

In januari stellen we nadere regels over bewonersinitiatieven vast, en het proces voor het indienen ervan. Mijn Rotterdam krijgt een module voor het indienen van bewoners initiatieven door bewoners en waarmee bewoners kunnen stemmen op initiatieven van hun voorkeur. Als onderdeel van de communicatie over Wijk aan Zet wordt de nieuwe werkwijze bewonersinitiatieven actief onder de aandacht gebracht van zowel bewoners als potentiële indieners.

iv. Sterk werk in de wijk.

Wijk aan Zet betekent óók: Coolsingel aan Zet. Ook wij en volgende colleges hebben de verantwoordelijkheid meer naast de Rotterdammer te staan, en beter aan te sluiten op de leefwereld en behoefte van onze inwoners. Dit vraagt ook om een wezenlijke verandering in onze gemeentelijke organisatie. Werken in wijken is net zo belangrijk als werken aan collegeprioriteiten en grote stedelijke opgaven! Sterk werk in de wijken draagt hieraan bij.

De manier van samenwerken in en voor de wijk passen we aan; dit staat beschreven in de uitwerkingsopdracht Samenwerken in wijken. De wijkmanager krijgt een stevig mandaat en voert veel meer dan nu de regie. Hij of zij stuurt op verbinding en samenhang; zie hiervoor de uitwerkingsopdracht Sterke wijkmanager.

We passen de manier aan waarop we beleid maken. Meteen bij het begin van de beleidsontwikkeling nemen we mee wat voor de wijk nodig is en wat de wijkbewoners en andere partners in de wijk belangrijk vinden. Dat geldt ook voor stedelijke opgaven. Als een stedelijke opgave concrete gevolgen heeft voor een wijk, dan krijgt de wijk een vorm van zeggenschap over die gevolgen. Dit geven we vorm in de uitwerkingsopdracht Wijkgerichtheid in stedelijke opgaven en vroegtijdige participatie.

De wijkhubs geven de gemeente een gezicht in de wijk. Het is een gebouw dat bewoners uitnodigt naar binnen te komen. Hier knopen wijkbewoners een praatje aan over wat hen bezighoudt in de wijk, en dat doen ze met de wijkorganisatie, ambtenaren en bijvoorbeeld de wijkagent, de woningcorporatie, maatschappelijke organisaties en scholen. Die gesprekken zijn waardevol, want ze helpen inzicht te krijgen in wat er leeft. Zie voor de uitwerking de uitwerkingsopdracht Wijkhubs.

12. Samenwerken in de wijken

In deze uitwerkingsopdracht staat de samenwerking in de gemeentelijke organisatie centraal. We optimaliseren de samenwerking zodat er sneller zichtbare resultaten in de wijken zijn, waarbij Rotterdammers het verschil merken en weer meer het gevoel hebben dat de overheid

er voor hen is. Voor het samenwerken in de wijken geldt dat de (wijk)opgave centraal staat, we werken opgegegericht en kennis- en datagestueurd vanuit wat er in de wijken nodig is. We maken het verschil door (cross concern) integraal denken en doen. Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheid om samen resultaat te boeken voor stad en wijken. Verantwoordelijkheid en mandaat organiseren we zo laag mogelijk met een duidelijke escalatieroute én we zorgen voor een stevigere verbinding en samenspel tussen het operationeel, tactisch en strategisch niveau. We gaan werken met een wijkMT en met teams die gekoppeld zijn aan een wijkopgave (wijkopgave team). We gaan vanuit de praktijk invulling geven aan het samenwerken en niet vanuit theorie of papier. We werken de aanpak om de manier van werken vorm te geven met elkaar verder uit, op veel plekken gaat het samenwerken al goed en op deze ervaringen wordt voortgeborduurd. Als onderdeel van cultuurverandering loopt dit onderdeel door na maart 2022.

Het resultaat

- Sneller tot handelen en besluiten komen. Dit gaat de Rotterdammer merken.
- Beter in staat om het werk meer in samenhang en efficiënter te organiseren, we zetten onze inzet gerichter in.
- Eenduidige basis voor samenwerken in de wijk met passende ruimte voor maatwerk in de wijken.

Resultaten tot nu toe

- Twee pressurecooker sessies in september en oktober 2021 waarin clusters gezamenlijk de eerste stappen hebben gezet in het vormgeven van het samenwerken in de wijk.
- Concept voorstel Samenwerken in de Wijk intern gereed.

Wat er nog meer komt

De uitkomsten van een intensief traject met vertegenwoordigers uit de gehele organisatie over de samenwerking in de wijk is in Q1 onderwerp van gesprek in de concerndirectie en breed in de organisatie. In datzelfde kwartaal starten we met de wijkMT's en de manier van werken met elkaar in de praktijk vormgeven. In het tweede kwartaal van 2022 starten we met de wijkopgaveteams. Uiteraard onder voorbehoud van positieve besluitvorming.

13. Sterke wijkmanager

Met de komst van Wijk aan Zet verandert de rol van de wijkmanager. De afgelopen tijd is de benodigde formatie structureel geregeld én is een nieuw functieprofiel opgesteld. De wijkmanager is straks dé persoon die in de wijk stuurt, doorpakt en snel zaken regelt. De wijkmanager weet wat er vanuit de gemeentelijke organisatie in de wijk gebeurt. Hij of zij stuurt op zowel een evenwichtig netwerk in de wijk, als op de samenhang van gemeentelijke inspanningen in de wijk.

De wijkmanager krijgt mandaat om te sturen op maatwerkoplossingen voor de wijk, met oog voor de menselijke maat. Praktisch is ook dat de wijkmanager 'handgeld' per wijk heeft. Hiermee kan hij of zij zaken in de wijk snel vlot trekken.

Het resultaat

Elke wijk heeft een slagvaardige wijkmanager, met mandaat en budget, die in staat is snel zaken te regelen.

Resultaten tot nu toe

- Verdeling wijkmanagers over de wijken gereed.
- Handgeld wijkmanager vanaf 2022 structureel geregeld in de begroting.

Wat er nog meer komt

De verdeling van de wijkmanagers krijgt verder vorm. De wijk met haar behoeften, krachten en knelpunten is leidend voor de wijkmanager. We bekijken wat de wijk nodig heeft en vervolgens bezien we welk profiel wijkmanager het beste daarbij past. Daarnaast begeleiden we huidige wijkmanagers naar een nieuwe invulling van hun functie. Elke wijkmanager krijgt hiervoor een persoonlijk ontwikkeltraject, met onder meer assessments, coaching en intervisie. Tot slot werken we de praktische kant uit van het mandaat van de wijkmanager en werken we aan de juiste positionering van de wijkmanager, zowel intern als extern.

14. Wijkgerichtheid in stedelijke opgaven en (vroegtijdige) participatie

We willen wijken vroegtijdig betrekken bij stedelijke opgaven, programma's, projecten en beleid. Daarmee krijgen we tijdig helder wat de wijk hiervan vindt en wat er in de wijk aan specifieke maatregelen nodig is bij de uitwerking van ons beleid. Dit vraagt van de gemeentelijke organisatie een andere manier van werken, andere processen en bijbehorende vaardigheden. Vroegtijdige betrokkenheid van bewoners bij stedelijke opgaven gebeurt nu al. We brengen de ervaringen daarmee in beeld. Zo leren we wat wel en niet werkt, en welke aanpassingen in de gemeentelijke organisatie nodig zijn.

Het resultaat

Lessen en aanbevelingen hoe de organisatie wijkgericht kan werken bij stedelijke opgaven. Door Rotterdammers hierbij vroegtijdig te betrekken, voelen ze zich meer betrokken en gehoord.

Resultaten tot nu toe

- Vragenlijst uitgezet over ervaringen en oplossingen in wijkgericht werken in stedelijke opgaven.

Wat er nog meer komt

De komende tijd staat in het teken van oefenen en lessen trekken uit opgedane praktijkervaringen. In maart 2022 is helder waar er in de gemeentelijke organisatie aanpassingen nodig zijn en wat nog verdere uitwerking vraagt. Deze punten werken we vervolgens uit. Waar mogelijk voeren we de nodige wijzigingen in de gemeentelijke organisatie door. Zo zijn we klaar om bewoners vroegtijdig te betrekken bij stedelijke opgaven.

15. Wijkhubs

Wijkhubs: het zijn dé plekken waar bewoners een kop koffie kunnen drinken met gemeentelijke medewerkers, de wijkorganisatie, de wijkagent, de vertegenwoordiger van de woningcorporatie, en zo meer. In de gesprekken die in de wijkhubs ontstaan, kunnen bewoners hun ei kwijt, leggen ze hun zorgen op tafel, en brengen ze ideeën ter sprake voor oplossingen in de wijk.

Inmiddels zijn er 13 wijkhubs, onder meer in Hoogvliet, Tarwewijk, Beverwaard en Lombardijen. De eerste ervaringen zijn positief. Meer en meer bewoners lopen een wijkhub

binnen. Er komen allerhande vragen en meldingen aan bod, waaronder persoonlijke vragen, meldingen van woonoverlast en suggesties om problemen op te lossen. Waar de wijkorganisatie de signalen niet zelf kan oppakken, is een goede doorverwijzing of telefonisch overleg met een collega vaak al voldoende om bewoners op weg te helpen.

Het resultaat

In alle 39 wijken is een wijkhub. Daar kunnen bewoners terecht om gemeentelijke medewerkers of vertegenwoordigers van allerlei partnerorganisaties te spreken. De wijkhub is dé plek waar de gemeente aanspreekbaar en zichtbaarder is.

Resultaten tot nu toe

- Er zijn inmiddels 13 wijkhubs gerealiseerd
- Ervaring Wijkhub Tarwewijk: De meeste collega's die in de wijkhub werken of regelmatig de locatie bezoeken zoals Bouw en Woning Toezicht, Directie Veilig, Werk en Inkomen, politie en Woonstad ervaren de positieve voordelen van werken in de wijk en informatie met elkaar bewust en onbewust te delen. In 2022 starten collega's van RoEntree! met een proef om enkele dagdelen op de wijkhub te werken, dus nog meer service mogelijkheden in de wijk voor de bewoners.

Wat er nog meer komt

Van 2022 tot 2024 openen steeds meer wijkhubs de deuren, van klein tot groot en van tijdelijk tot permanent. Het eerste kwartaal 2022 komen er al 7 wijkhubs bij. Bij elke wijkhub bouwen we ervaring op en die passen we toe in andere hubs. Alle 39 wijken krijgen een wijkhub.

We gaan door!

Er zijn mooie stappen gezet om Wijk aan Zet een succes te maken. We zijn tevreden met waar we nu staan. Veel noodzakelijke voorbereidingen zijn gereed, bijvoorbeeld de regelgeving, het vormgeven van het inwerkprogramma, het bouwen en testen van functionaliteiten van Mijn Rotterdam, procesontwerp voor indienen van de bewonersinitiatieven, de werving van de wijkraadscoördinatoren, mandaat en handgeld wijkmanager en de participatie bij stedelijke opgave. De campagne is van start, de iPads liggen klaar, wijkcoördinatoren zijn aangesteld, de eerste 13 wijkhubs zijn gerealiseerd met nog 7 in het eerste kwartaal van 2022. Het college doet momenteel ervaring op als 'adoptiewethouders' door zich in te zetten voor een bepaalde wijk. Goed op weg dus, maar we realiseren ons dat we nog flinke stappen moeten zetten. Zo vraagt de kandidaatstelling de nodige aandacht. Daarom is ingezet op het intensiveren van de communicatie en waar mogelijk het vereenvoudigen van de procedure.

De komende tijd werken we met enthousiaste medewerkers in de gemeentelijke organisatie door, zodat we in maart een vliegende start kunnen maken met de wijkraden. Ook daarna blijven we in de organisatie kritisch op wat we doen en waar verdere verbeteringen mogelijk zijn. We blijven leren en ontwikkelen om aan de slag te gaan met de mooie ideeën vanuit de wijken. Samen met de wijkraden, wijknetwerken, onze medewerkers én de Rotterdammer realiseren we Wijk aan Zet!